

Interreg

Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

„Výmena osvedčených postupov a komparatívna analýza právnych aktov pre dobrovoľných hasičov DHZ na poľsko-slovenskom pohraničí”

Vyhotovil:

Damian Woszczyna

OBSAH

Ciele programu	4
Administratívna charakteristika Poľska	5
Administratívna charakteristika Slovenska	7
Základné právne predpisy týkajúce sa ochrany pred požiarmi v Poľsku.....	8
• Zákon o obecnom zriadení	
• zákon o okresnom zriadení	
• zákon o ochrane pred požiarmi,	
• Zákon o štátnom hasičskom zbore,	
• Zväz dobrovoľných hasičských zborov Poľskej republiky,	
• dobrovoľné hasičské zbory,	
• mládežnícke hasičské tímy,	
• štátny hasičský zbor,	
• Národný hasičský a záchranný systém	
Spoločné úlohy obce a okresu/poviatu v oblasti požiarnej ochrany	20
Úlohy obce v oblasti požiarnej ochrany	21
Úlohy obce a okresu/poviatu v oblasti požiarnej ochrany	22
Princípy pôsobnosti orgánov obcí počas prírodnej katastrofy.....	24
Zákonné práva a povinnosti členov Dobrovoľníckych hasičských zborov.....	26
Systém školenia dobrovoľných hasičských zborov v Poľsku	27

Program Interreg V-A Poľsko-Slovensko 2014-2020

Program Interreg V-A Poľsko-Slovensko 2014-2020 Toto je prvý program cezhraničnej spolupráce realizovaný na poľských hraniciach v rokoch 2014 - 2020, ktorý schválila Európska komisia. Na realizáciu projektov bude pridelených takmer 155 miliónov EUR z Európskeho fondu pre regionálny rozvoj. Program reaguje na kľúčové výzvy poľsko-slovenského pohraničia a podporuje projekty v oblasti ochrany a propagácie prírodného a kultúrneho dedičstva, rozvoja dopravy a zlepšovania kvality vzdelávania. Najviac, až polovica finančných prostriedkov programu (tj. približne 77,5 milióna EUR) sa bude investovať do ochrany, podpory a rozvoja zdrojov životného prostredia a kultúrneho dedičstva. Suma takmer 56 miliónov EUR podporí rozvoj cestnej infraštruktúry, ktorá zlepši komunikáciu medzi Poľskom a Slovenskom a zlepši prepojenie s transeurópskou dopravnou sieťou. V oblasti vzdelávania sa bude poskytovať spolufinancovanie spoločných cezhraničných projektov odborného vzdelávania zameraných na prispôsobenie odborného vzdelávania požiadavkám cezhraničného trhu práce a očakávaniam zamestnávateľov pôsobiacich v oblasti podpory programu. Na tento účel bude pridelených 12 miliónov EUR.

Riadiacim orgánom na poľskej strane je riadiaci orgán, ktorý sa nachádza v štruktúre ministerstva financií a regionálnej politiky, spolu so slovenským partnerom, ministerstvom poľnohospodárstva a rozvoja vidieka, spolu s ďalšími subjektmi podieľajúcimi sa na príprave programu. Podrobný rozsah úloh a kompetencií riadiaceho orgánu je obsiahnutý v dokumente schválenom Európskou komisiou.¹

V rámci programu a jeho ďalších aktivít sa realizuje mikroprojekt „EduOSP: Vzdelávací projekt pre dobrovoľné hasičské zbory pôsobiace na poľsko-slovenskom pohraničí“, ktorého cieľom je zlepšenie kvality vzdelávania (odborného a profesijného) v oblasti požiarnej bezpečnosti. Cieľom projektu je vzdelávať poľských a slovenských miestnych administratívnych zamestnancov a dobrovoľných hasičov o právnom základe pre fungovanie záchranných zložiek, čo zlepši spoluprácu týchto subjektov na poľsko-slovenskom pohraničí. V oboch projektoch je partnerom Žilinská univerzita na Slovensku.

Hlavnými príjemcami programu Interreg V-A Poľsko-Slovensko 2014-2020 sú:

- orgány štátnej správy a samosprávy, ich zväzy a združenia,

¹ <https://pl.plsk.eu/documents/15954/316978/Program+Polska-S%5C5%82owacja+2014-2020+27.09.2019/3f77af1c-4615-44ef-87aa-a5de77ca089e>

- jednotky zriadené štátom alebo miestnou samospravou na účely poskytovania verejných služieb,
- inštitúcie vzdelávacieho systému a univerzity,
- neziskové a mimovládne organizácie,
- európske zoskupenia územnej spolupráce,
- cirkevné a náboženské združenia,
- výskumné jednotky.

Oblasť podpory.

Poľsko (okresy /powiaty): pszczyński, cieszyński, bielski, miasto na prawach powiatu Bielsko-Biała, żywiecki, olkuski, chrzanowski, oświęcimski, wadowicki, suski, myślenicki, tatrzański, nowotarski, limanowski, nowosądecki, miasto na prawach powiatu Nowy Sącz, gorlicki, bieszczadzki, leski, sanocki, brzozowski, krośnieński, miasto na prawach powiatu Krosno, jasielski, rzeszowski, miasto na prawach powiatu Rzeszów, przeworski, przemyski, miasto na prawach powiatu Przemyśl, jarosławski, lubaczowski.

Slovensko (okresy): Čadca, Kysucké Nové Mesto, Bytča, Žilina, Martin, Turčianske Teplice, Ružomberok, Dolný Kubín, Námestovo, Tvrdošín, Liptovský Mikuláš, Spišská Nová Ves, Poprad, Kežmarok, Stará Ľubovňa, Levoča, Sabinov, Bardejov, Svidník, Prešov, Vranov nad Topľou, Stropkov, Medzilaborce, Humenné, Snina.

Obr. 1. Oblasť podpory Programu.
https://pl.plsk.eu/sk_SK/o-programie

Administratívna charakteristika Poľska

Poľska republika (Rzeczpospolita Polska -PR) – unitárny štát (forma štátu, ktorá sa vyznačuje vnútornou jednotnosťou. Všetky správne jednotky v štáte sú organizované rovnako a sú podriadené ústredným orgánom, ktoré vymedzujú ich štruktúru a pôsobnosť. Administratívna oblasť Poľska je 312 696 km², čo mu dáva 69. miesto na svete a 9 v Európe. Obývaný 37 672 367 ľuďmi (2020), je na 38. mieste z hľadiska počtu obyvateľov na svete a 5. v Európskej únii. Poľsko je rozdelené na 16 vojvodstiev. Jeho najväčším a hlavným mestom je Varšava. Iné metropoly sú Krakov, Lodž, Vroclav, Poznaň, Gdaňsk, Štetín.

1. januára 1999 bolo v Poľsku zavedené trojstupňové správne (územné) členenie². Podľa neho sa územie Poľska rozdelilo na vojvodstvá, potom na okresy (vrátane obcí so štatútom miest so štatútom okresu /powiatu) a obce. Toto rozdelenie nahradilo dvojstupňové správne rozdelenie na vojvodstvá a obce, ktoré platilo od roku 1975. Členenie zavedené v roku 1999 zahŕňalo:

- 16 vojvodstiev (krajov),

² <https://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/jednostki-terytorialne/podzial-administracyjny-polski/>

- 308 okresov a 65 miest so štatútom okresu /powiatu,
- 2489 obci (vrátanie 11 obci hlavného mesta Varšavy).

Toto rozdelenie bolo od svojho zavedenia mierne upravené. V roku 2002 bolo vytvorených 7 okresov/powiatov a jedna obec, jeden okres/powiat bol transformovaný na mesto so štatútom okresu /powiatu a 12 obci bolo zlikvidovaných, v roku 2003 jedno mesto so štatútom powiatu bolo zlikvidované (potom obnovené v roku 2013), v roku 2010 bola vytvorená jedna obec, v roku 2015 a v roku 2019 bola zlikvidovaná každá po jednej obci. Ďalej sa každý rok mierne upravujú hranice vojvodstiev, okresov a obcí. K 1. januáru 2021 administratívne rozdelenie Poľska zahŕňalo:

- 16 vojvodstva (krajov),
- 314 okresov/powiatov a 66 miest so štatútom okresu /powiatu,
- 2477 obci (vrátanie 302 mestských obci , 652 mestsko-vidieckych obci a 1523 vidieckych obci).

Obr. 1. Administratívne delenie Poľska.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Polska#/media/Plik:POLSKA_mapa_woj_z_powiatami.png

Administratívna charakteristika Slovenska.

Slovensko sa v rámci Československa od roku 1960 administratívne delilo na tri kraje: západoslovenský, stredoslovenský a východoslovenský. Do roku 1996 existovalo na Slovensku dvojstupňové správne rozdelenie, ktoré sa však výrazne odlišovalo od poľského. Kraje boli odstránené v roku 1990 a existovali iba okresy a obce.

V rokoch 1990-1996 existovala tzv. prechodné obdobie. Hlavným zdrojom administratívneho členenia na Slovensku je zákon č. 221 z roku 1996 a všetky novely zákona, ktoré nadobudli účinnosť. Ďalším dôležitým právnym aktom je zákon č.302 z roku 2001, ktorá sa venuje regionálnej samospráve na Slovensku.

Čo sa týka počtu obyvateľov, Slovensko je takmer 7-krát menšie ako Poľsko. Poľsko je rozlohou viac ako 6-krát väčšie ako Slovensko. Na Slovensku je 8 krajov (16 krajov/vojevodstiev v Poľsku), 79 okresov (314 okresov/powiatov v Poľsku). Poslednú úroveň administratívneho členenia predstavujú obce. Na Slovensku je 2 922 obcí (v Poľsku 2 477 obcí). Hlavný rozdiel je v tom, že Poľsko rozdeľuje obce na mestské, mestsko-vidiecke a vidiecke. Na Slovensku sa súčasný výraz používa pre mestá, ktorých je na Slovensku 141. Zvyšok z 2922 obcí nespĺňa podmienky na určenie mesta. Dve najväčšie mestá majú medzi slovenskými mestami osobitné postavenie - hlavné mesto Slovenska Bratislava a metropola východného Slovenska - Košice. Nezávislou kategóriou sú 3 vojenské oblasti.

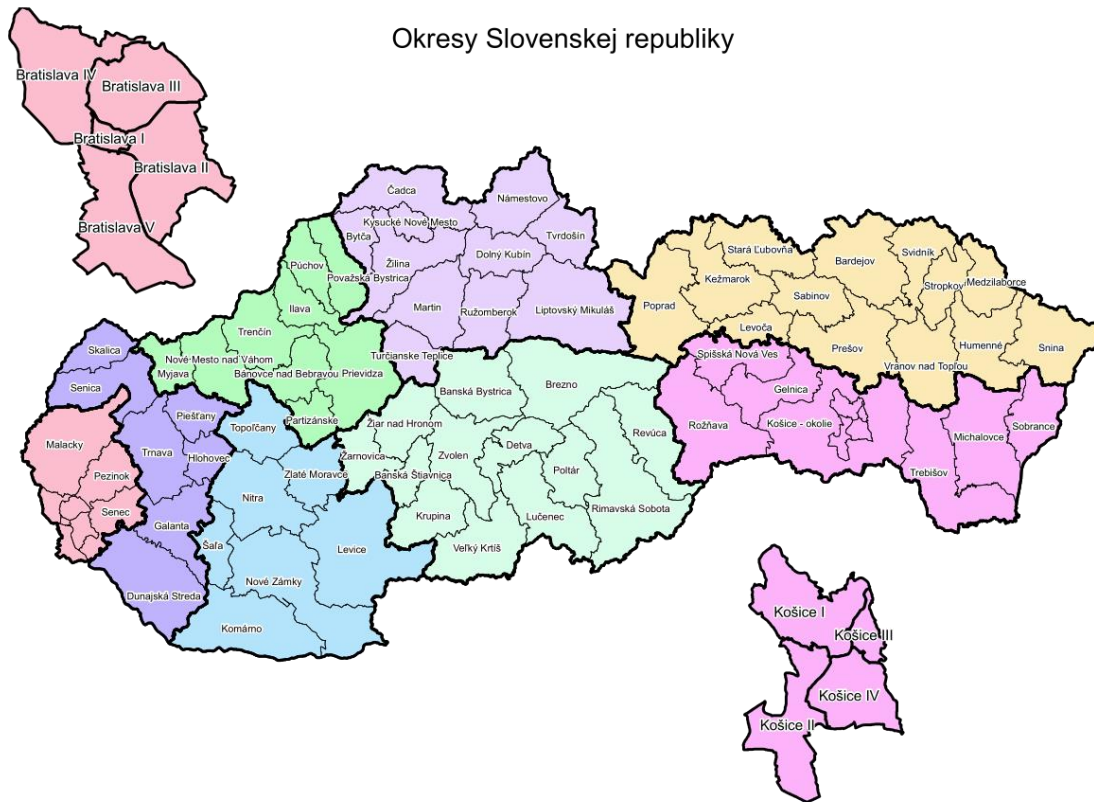
Každá obec, ktorá chce získať štatút mesta na Slovensku, musí spĺňať tieto podmienky: obec musí byť hospodárskym, správnym a kultúrnym strediskom alebo strediskom cestovného ruchu alebo kúpeľmi. Počet občanov obce musí byť vyšší ako 5 000. Kraje na Slovensku podľa počtu obyvateľov sú pomenované podľa 8 najväčších miest. Sú to: Bratislava, Košice, Prešov, Žilina, Banská Bystrica, Nitra, Trnava a Trenčín.

Najväčšie mestá a zároveň hlavné mestá sú: Varšava s takmer 1,8 miliónmi obyvateľov a Bratislava so 433 000 obyvateľmi. Na druhej strane sú najmenšie mestá: Opatowiec s 329 obyvateľmi v Poľsku, Dudince s 1 421 obyvateľmi.

Zaujímavým príkladom je hustota obyvateľstva na km². V Poľsku je najľudnatejšie Legionowo s 3993 obyvateľmi na km², na Slovensku je to mesto Svit (1731 obyvateľov na km²). Krynica Morska má najnižšiu hustotu obyvateľstva v Poľsku so svojimi 11 obyvateľmi na km². Rovnaký počet je aj v slovenskom meste Vysoké Tatry.

Zaujímavosťou je, že tri najväčšie mestá na Slovensku - Bratislava, Košice a Prešov majú spolu menší počet obyvateľov ako druhé najväčšie mesto v Poľsku - Krakov.

Ešte výraznejším příkladem je skutečnost, že počet obyvatelů Varšavy sa rovná počtu obyvatelů 27 největších měst na Slovensku. Najdôležitejšie je neporovnávať počet obyvatelů a rozlohu miest, ale potenciál spolupráce medzi mestami.

Obr. 2. Administratívne členenie Slovenska

https://pl.wikipedia.org/wiki/Podzia%C5%82_administracyjny_S%C5%82owacji#/media/Plik:Okresy_97_Slovakia.svg

Základné právne predpisy týkajúce sa požiarnej ochrany v Poľsku.

Požiarňa ochrana spočíva v realizácii aktivít zameraných na ochranu života, zdravia, majetku alebo životného prostredia pred požiarmi, prírodnými katastrofami alebo inými miestnymi hrozbami prostredníctvom:

- 1) predchádzanie vzniku a šíreniu požiaru, prírodných katastrof alebo iných miestnych hrozieb,
- 2) zabezpečenie síl a prostriedkov na boj proti požiariom, prírodným alebo iným miestnym katastrofám hrozby,
- 3) vykonávanie záchranných akcií³.

³ Čl. 1 zákona zo dňa 24 augusta 1991. o ochrane pred požiarmi.

Zákon o obecnom zriadení⁴.

Administratívne členenie štátu, ktoré vzniklo v roku 1999, malo nepochybne vplyv na organizačný model požiarnej ochrany v Poľsku. Systém miestnej samosprávy prijal zásadu, že plnenie kolektívnych potrieb komunity, vrátane požiarnej ochrany, je jednou z vlastných úloh obce a okres/poviat vykonáva verejné úlohy definované zákonmi. Obec, ktorá má právnu subjektivitu, vykonáva vo svojom mene a na svoju vlastnú zodpovednosť verejné úlohy uvedené v zákone. Medzi tieto úlohy patria okrem iného záležitosti územného poriadku, ochrany životného prostredia a prírody, obecných komunikácií, ulíc a mostov, vodovodov a zásobovaním vodou, ako aj verejného poriadku a bezpečnosti občanov, ako aj ochrany pred požiarmi a povodňami. Na vykonávanie svojich úloh môže obec zriaďovať organizačné jednotky a uzatvárať dohody s inými subjektmi vrátane mimovládnych organizácií. Obec môže tiež plniť úlohy v kompetencii okresu a kraja na základe dohôd uzavretých s týmito jednotkami územnej samosprávy.

Zákon o okresnom zriadení⁵.

Okres/powiat, ktorý má právnu subjektivitu, vo vlastnom mene a na svoju vlastnú zodpovednosť vykonáva verejné úlohy s kompetenciami vykračujúcimi nad okres uvedené v zákone. Medzi tieto úlohy patrí okrem iného záležitosti podpory a ochrany zdravia, verejnej dopravy a verejných komunikácií, vodného hospodárstva, ochrany životného prostredia a prírody, verejného poriadku a bezpečnosti občanov, ako aj požiarnej ochrany a predchádzanie iným mimoriadnym ohrozením života, ľudského zdravia a životného prostredia, ako aj ochrana pred povodňami. Pri plnení úloh stanovených v zákone môže okres uzavrieť dohody o poverení výkonom verejných úloh s miestnymi územnými samosprávnymi celkami, ako aj s vojvodstvom, na ktorom sa nachádza jeho územie. Zákony vymedzujú prípady, v ktorých môžu príslušné orgány štátnej správy uložiť okresu povinnosť vykonať konkrétne kroky v rozsahu úloh okresu súvisiace s odstránením priameho ohrozenia verejnej bezpečnosti a poriadku a obrany. Ak sa tieto činnosti vykonávajú v rámci organizovanej akcie, uloženie povinnosti sa môžu vzťahovať aj na výkon týchto činností mimo okresu.

⁴ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19900160095/U/D19900095Lj.pdf>

⁵ <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19980910578/U/D19980578Lj.pdf>

Zákon o ochrane pred požiarmi ⁶.

Úlohy požiarnej ochrany sú univerzálne. Je to dané ustanoveniami zákona, ktoré stanovujú, že fyzické a právnické osoby, úrady, organizácie a inštitúcie sú povinné zabezpečiť používané priestory, budovu, zariadenie alebo oblasť pred nebezpečenstvami a zohľadniť tiež požiadavky požiarnej ochrany pri rozvoji a úprave terénu. Realizácia úloh požiarnej ochrany spočíva najmä v:

- Predchádzanie vzniku a šíreniu ohňa, prírodných katastrof alebo iných miestnych hrozieb,
- Zabezpečenie síl a prostriedkov na boj proti nim,
- Vedenie záchranných akcií.

Zákonodarca pri realizácii uvedených úloh stanovil organizačné postupy systému požiarnej ochrany, podľa ktorých je minister vnútra a verejnej správy zodpovedný za realizáciu štátnej politiky v oblasti požiarnej ochrany a vykonáva dozor nad fungovaním národného systému záchranného systému PR. Výkonným orgánom je v tejto súvislosti vrchný veliteľ Národného hasičského zboru, ktorého vymenúva predseda vlády za ústredný orgán štátnej správy v záujmových organizáciách NHZ a požiarnej ochrane.

Jednotky požiarnej ochrany sú ⁷:

- 1) organizačné zložky štátneho hasičského zboru,
 - 1a) organizačné zložky Vojenskej požiarnej ochrany,
- 2) základné hasičské zložky,
- 3) podniková záchranná služba,
- 4) obecný profesionálny hasičský zbor,
 - 4a) okresný (mestský) profesionálny hasičský zbor,
- 5) terénna záchranná služba,
- 6) dobrovoľný hasičský zbor,
- 7) združenie dobrovoľných hasičských zborov,
- 8) ďalšie záchranné zložky.

⁶ <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210000869/O/D20210869.pdf>

⁷ Čl. 15 zákona zo dňa 24 augusta 1991r o ochrane proti požiarom

Zákon o štátnom hasičskom zbore⁸

Neoddeliteľnou súčasťou vnútornej bezpečnostnej organizácie štátu je národný záchranný a hasičský systém (NZaHS). Tento systém spája jednotky požiarnej ochrany a ďalšie služby, inštitúcie a subjekty. Základom tohto systému je Štátny hasičský zbor, ktorý je organizátorom národného záchranného a hasičského systému a zároveň jeho účastníkom so všetkým technickým vybavením, tvoriacim jeho hlavné jadro.

Štátny hasičský zbor na základe svojich úloh, vrátane úloh v oblasti hasenia požiarov, živelných pohrôm a iných miestnych hrozieb a v oblasti dohľadu nad dodržiavaním požiarnych predpisov je to službou - orgánom štátnej správy záchranného, inšpekčného a kontrolného charakteru.

Organizácia štátneho hasičského zboru je uvedená v zákone o štátnom požiarnom zbore z 24. augusta 1991 a medzi jej hlavné úlohy patrí:

- identifikácia nebezpečenstva vzniku požiaru a iných miestnych hrozieb,
- organizovanie a vedenie záchranných akcií pri požiaroch, živelných pohromách alebo pri likvidácii miestnych hrozieb,
- vykonávanie pomocných špecializovaných záchranných činností pri živelných pohromách alebo odstraňovanie miestnych hrozieb inými záchrannými službami,
- školenie personálu pre potreby Štátneho hasičského zboru a ostatných zložiek požiarnej ochrany a všeobecného systému civilnej ochrany,
- dohľad nad dodržiavaním požiarnych predpisov,
- vykonávanie vedeckých a výskumných prác v oblasti požiarnej ochrany a civilnej ochrany,
- spolupráca s hasičskými jednotkami a záchrannými zložkami iných krajín a ich medzinárodnými organizáciami na základe medzinárodných dohôd záväzných pre Poľskú republiku a osobitných predpisov,
- plnenie ďalších úloh vyplývajúcich z medzinárodných dohôd záväzných pre Poľskú republiku za podmienok a v rozsahu v nich uvedených.

Organizačné zložky Štátneho hasičského zboru sú:

- Hlavné ústredie,
- krajské (vojvodské) veliteľstvo,
- okresné (mestské) ústredie,
- Hlavná hasičská škola a ďalšie školy,

⁸ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19910880400/U/D19910400Lj.pdf>

- výskumné ústavy,
- Centrálné hasičské múzeum.

Minister štátnej správy a vnútra, a s jeho súhlasom môžu ďalší ministri, vojvodovia, útvary miestnej samosprávy nariadením ustanoviť, transformovať alebo zlikvidovať podnikové hasičské zbory, podnikové záchranné služby, miestne záchranné služby alebo iné záchranné zložky. Organizáciu a podrobné pravidlá činnosti týchto jednotiek určujú právnické alebo fyzické osoby, ktoré ich vytvárajú, a to po konzultácii a pod dohľadom vojvodského Štátneho hasičského zboru príslušného pre oblasť pôsobenia.

Dobrovoľný hasičský zbor a združenie dobrovoľných hasičov pôsobia na základe ustanovení zákona o združovaní 9.

Samosprávy môžu významnou mierou ovplyvniť podobu a úroveň národného záchranného a hasičského systému svojou účasťou na financovaní Štátneho hasičského zboru a rozvoji organizačno-technického stavu Dobrovoľných hasičských zborov, zaradených do Národného záchranného a hasičského systému

Zväz dobrovoľných hasičských zborov Poľskej republiky

Združenie dobrovoľných hasičských zborov Poľskej republiky (ZOSP RP) je celoštátne, samosprávne, stále združenie s právnou subjektivitou.

Združenie združuje dobrovoľné hasičské zbory a ďalšie právnické osoby s cieľom zastupovať ich záujmy a presadzovať a vykonávať zákonné ciele. Zväz plní verejnoprospešné úlohy v oblasti požiarnej ochrany, záchrany a všeobecnej bezpečnosti, podporuje rôzne formy kultúrno-osvetovej práce, popularizuje historické úspechy hasičského hnutia, rozvíja umeleckú a športovú činnosť v Dobrovoľnom hasičskom zbore.

ZOSP RP funguje na základe zákona o združovaní, zákona o požiarnej ochrane, ďalších zákonov a štatútu ZOSP RP¹⁰. Zväz môže mať miestne organizačné jednotky - pobočky, a to v súlade s administratívnym členením štátu.

⁹ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19890200104/U/D19890104Lj.pdf>

¹⁰ <http://www.zosprp.pl/files/prawo/ZOSP.Statut2016.scan.pdf>

Združenie má hymnu¹¹, znak¹² a organizačnú zástavu¹³, zatiaľ čo jeho jednotky a Dobrovoľné hasičské zbory majú vlastné vlajky, pečate, uniformy, insígnie a odznaky.

Členovia združenia sa delia na:

- riadnych členov,
- podporujúcich členov.

Riadnymi členmi sú DHZ a ďalšie neziskové právnické osoby, ktoré požiadali o prístup k združeniu, zaviazali sa dodržiavať ustanovenia stanov a boli schválené. Podporujúcimi členmi sú iné právnické osoby než tie, ktoré sú uvedené, ktoré deklarovali svoju pomoc pri dosahovaní cieľov združenia a boli schválené.

Združenie DHZ má pobočky:

- krajské/vojevodské,
- okresné/powiatové – pokrývajúce jeden alebo viac okresov,
- obecné - pokrývajúce jednu alebo viac obcí.

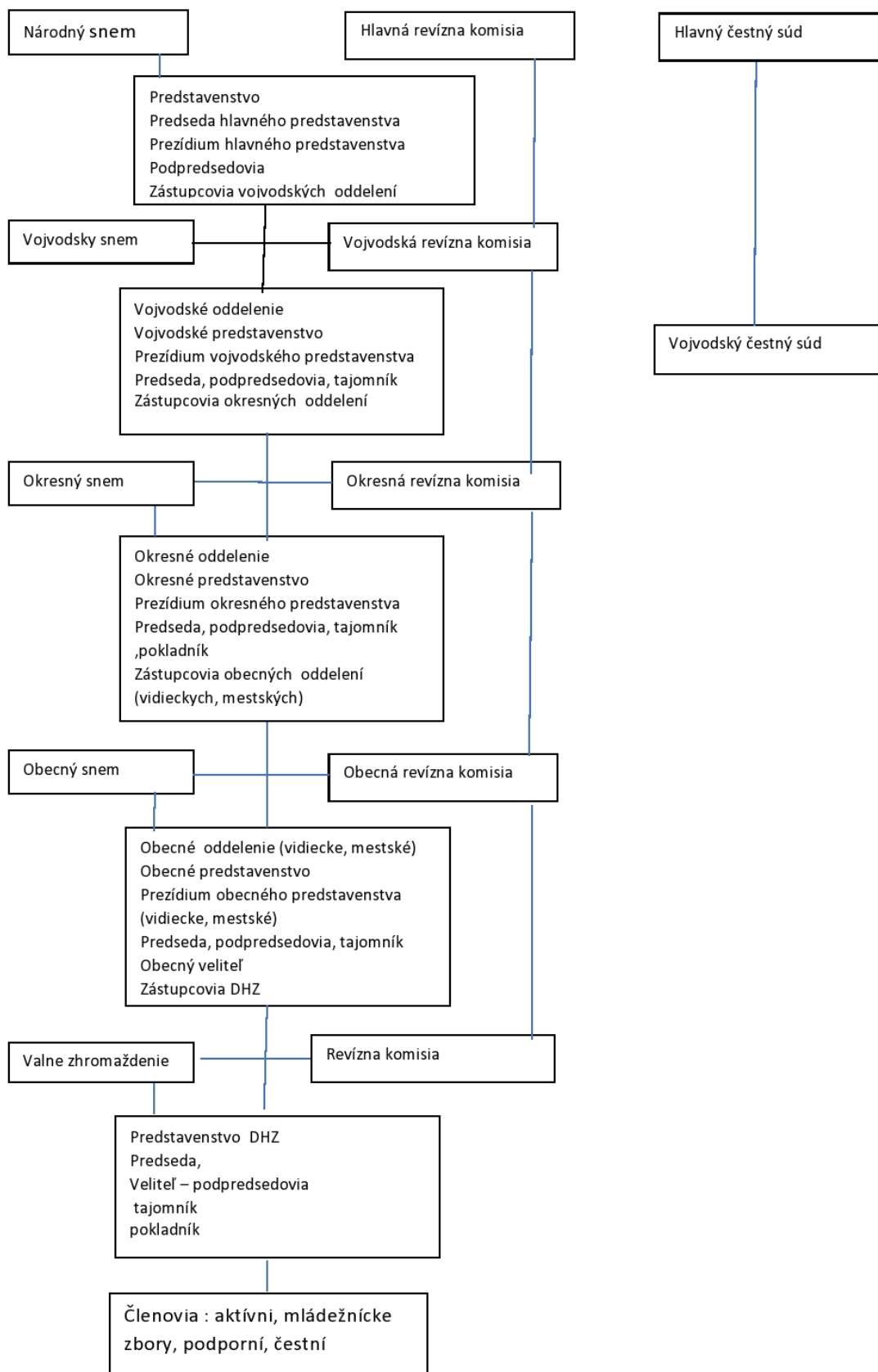
Vedenie krajskej pobočky je riadiacim a výkonným orgánom krajskej pobočky. Najvyšším orgánom pobočky je krajské zhromaždenie, ktoré sa schádza raz za 5 rokov. Správna rada má kanceláriu slúžiacu pre štatutárne orgány združenia a poskytuje pri ich činnosti pomoc okresom, obciam a Dobrovoľným hasičským zborom.

¹¹ <http://www.zosprp.pl/files/hymn.pdf>

¹² http://www.zosprp.pl/php/pliki/znak_zosp.jpg

¹³ http://www.zosprp.pl/files/symbole/flaga_bez_siatki.jpg

Organizačná schéma Združenia DHZ PR

Rys. 4. Schemat Organizacyjny Związku OSP RP

Dobrovoľnícke hasičské zbory DHZ.

Podľa ustanovení Ústavy Poľskej republiky¹⁴ majú poľskí občania právo aktívne sa zúčastňovať na verejnom živote a vyjadrovať rôzne názory a vykonávať záujmy jednotlivcov, ako aj sa združovať v združeniach v súlade so Všeobecnou deklaráciou ľudských práv a Medzinárodným paktom o občianskych a politických právach. Dobrovoľný hasičský zbor je v súlade so zákonom o požiarnej ochrane jednotkou požiarnej ochrany ale aj združením pôsobiacim na základe ustanovení zákona o združovaní. Tieto dva zákony opodstatňujú postavenie DHZ.

Dobrovoľné hasičské zbory nezávisle stanovujú svoje ciele, akčné programy a organizačné štruktúry a prijímajú interné akty týkajúce sa ich činnosti - predovšetkým stanovy. DHZ majú právnu subjektivitu, t. j. spôsobilosť (oprávnenie) byť predmetom práv a povinností, najmä v oblasti majetkových vzťahov a občianskoprávných činnostiach.

Dobrovoľné hasičské zbory môžu zakladať spoločnosti, pridávať sa k existujúcim, zakladať nadácie, prevádzkovať nezávislé podnikanie, byť predmetom vlastníckych a iných majetkových práv, prijímať dary, dedičstvá, odkazovať a dostávať dotácie a využívať verejné darcovstvo. Sú plne zodpovední za svoje povinnosti podľa všeobecných ustanovení.

Činnosť DHZ ako združenia podlieha vnútornej kontrole vykonávanej ich výbormi pre audit a vonkajšej kontrole vykonávanej dozorným orgánom, t. j. starostom a príslušnými štátnymi orgánmi, súdmi a prokuratúrou.

Základom činnosti každého DHZ sú stanovy prijaté na valnom zhromaždení a zaregistrované okresným súdom (odbor registra národného súdu).

DHZ ako verejnoprospešná organizácia.

V Poľsku platí zákon o verejnoprospešnej činnosti od roku 2003 a o dobrovoľníctve¹⁵. Zákon sa vo veľkej miere týka vecí, ktoré doposiaľ neboli právne upravené, najmä činnosti verejnoprospešných organizácií a dobrovoľníkov poskytujúcich služby rôznym organizáciám alebo nadáciám. Boli stanovené pravidlá, ktoré poskytujú základ pre úplný rozvoj občianskej spoločnosti a umožňujú väčšie spoločenské zapojenie jednotlivcov a organizácií do plnenia verejných úloh a ich spolupráce s orgánmi verejnej správy.

¹⁴ <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970780483/U/D19970483Lj.pdf>

¹⁵ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20030960873/U/D20030873Lj.pdf>

Verejnoprospešnými činnosťami sa rozumejú spoločensky užitočné činnosti vykonávané mimovládnyimi organizáciami v oblasti verejných úloh, ktorých rozsah ustanovuje zákon.

Dobrovoľné hasičské zbory a Združenie DHZ Poľskej republiky sú mimovládne organizácie, ktoré vykonávajú úlohy patriace do oblasti verejných úloh - uvedené v zákone, a teda:

- Záchrana a civilná ochrana,
- Pomoc obetiam katastrof a prírodných katastrof,
- Šírenie vedomostí a zručností v prospech obrany štátu,
- Udržiavanie národnej tradície, kultivácia poľskej identity a rozvoj národného, občianskeho a kultúrneho povedomia,
- Šírenie kultúry, umenia, kultivácia tradícií,
- Popularizácia telesnej kultúry a športu,
- Prehliadky a rekreácia pre deti a dospelých,
- Ekológia a ochrana zvierat a prírodného dedičstva.

Štatutárnou činnosťou mimovládnych organizácií v časti zastrešujúcej verejnoprospešné činnosti nemôžu byť podnikateľské činnosti. DHZ ako verejnoprospešná organizácia je povinná pripravovať výročné vecné správy o svojej činnosti a zverejňovať ich spôsobom, ktorý umožní zainteresovaným subjektom oboznámiť sa s touto správou. To isté platí pre finančné výkazy daného DHZ.

Mládežnícke hasičské zbory.

Mládežnícke hasičské zbory (MHZ) sú neoddeliteľnou súčasťou dobrovoľníckeho hasičského zboru. MHZ sú vytvárané v štruktúrach daného DHZ a môžu byť tiež vytvárané v školách, vzdelávacích inštitúciách a v mieste bydliska. Pravidlá organizácie MHZ sú stanovené v „Organizačnom poriadku MDP”¹⁶. Členom MHZ sa môže stať osoba, ktorá dovŕšila 12 rokov, získala súhlas zákonných zástupcov a zložila prisahu.

Štátny hasičský zbor.

Štátny hasičský zbor je profesionálna formácia, uniformovaná a vybavená špecializovaným vybavením určeným na hasenie požiarov, boja s následkami prírodných katastrof a iných miestnych hrozieb. Ústredným orgánom štátnej správy vo veciach požiarnej ochrany je hlavný veliteľ Štátneho hasičského zboru podriadený ministrovi vnútra a štátnej správy.

¹⁶<http://www.zosprp.pl/files/regulaminy/241-31.pdf>

Preto ŠHZ plní úlohy spojené s bezpečnosťou občanov a záchranných služieb v mene ministra zodpovedného za vnútorné veci a štátnu správu - na území krajiny a v mene vojvodu v rozsahu ustanovenom zákonom. V Poľsku od dnešného dňa tvoria Štátne hasičské zbory:

- Hlavné riaditeľstvo štátneho hasičského zboru - 1,
- Krajské riaditeľstvo - 16,
- Okresné / mestské riaditeľstvo - 335,
- Hasičské a záchranné zložky - 496,
- Školy - 5,
- Výskumný ústav CNBOP-PIB - 1,
- Centrálné hasičské múzeum - 1,

Národný hasičský a záchranný systém NHZS.

Národný hasičský a záchranný systém (NHZS) je neoddeliteľnou súčasťou vnútornej bezpečnostnej organizácie štátu zameranej na záchranu života, zdravia, majetku alebo životného prostredia, odhadovanie a boj proti požiarom, prírodným katastrofám alebo iným miestnym hrozbám. Súčasťou systému sú jednotky požiarnej ochrany, ďalšie služby, inšpekcie, strážna služba, inštitúcie a subjekty, ktoré sa dobrovoľne dohodli na spolupráci pri záchranných akciách podľa občianskoprávnej dohody. Hlavným cieľom NHZS je zabezpečiť ochranu života, zdravia, majetku alebo životného prostredia ako súčasť činností vykonávaných Štátnym hasičským zborom a inými záchrannými zložkami (s osobitným dôrazom na DHZ) a to činnostiam ako sú:

- hasenie požiarov,
- odstraňovanie miestnych hrozieb (záchranné akcie),
- chemická a ekologická záchrana,
- technická pomoc,
- lekárska záchranná pomoc v oblasti poskytovania kvalifikovanej prvej pomoci (KPP).

Národný záchranný a hasičský systém v medziach svojich síl a zdrojov spolupracuje s príslušnými orgánmi a subjektmi pri mimoriadnych udalostiach spôsobených hrozbou biologického charakteru vrátane udalostí teroristickej povahy.

Základom systému je Štátny hasičský zbor, popredný záchranný zbor udržiavaný zo štátneho rozpočtu, ako aj Dobrovoľné hasičské zbory podporované z rozpočtov miestnej samosprávy a dotácií zo štátneho rozpočtu. Partnerstvo týchto subjektov sa zakladá na

vzájomnej spolupráci, implementácii úlohových, organizačných, výcvikových, vybavovacích a dokumentačných štandardov požadovaných štátom na celom území Poľskej republiky s možnosťou organizovania záchranej a humanitárnej pomoci v tuzemsku aj v zahraničí .

Systém funguje na troch administratívnych úrovniach zodpovedajúcich administratívne usporiadaniu štátu:

- okresnej - základná výkonná úroveň, činnosti vykonávajú okresné zložky,
- krajskej - koordinácia a podpora záchranných akcií pri nedostatočnej sile okresu,
- národnej - koordinácia a podpora záchranných operácií, keď krajské sily sú nedostatočné.
- 502 záchranných a hasičských jednotiek (cca 29 739 hasičov - k 31. júlu 2020),
- 4 544 jednotiek DHZ zahrnutých v štruktúrach NHZS,
- 5 podnikových hasičských zborov,
- 2 jednotky Leteckej záchranej a hasičskej služby,
- 19 jednotiek vojenských hasičských zborov.

Operačná pripravenosť síl a prostriedkov NHZS, najmä dostupnosť, výcvik a vybavenie záchranným vybavením, umožňujú ich urgentné zasahovanie podľa kritéria chráneného územia, to znamená v najkratšom čase. Je potrebné poznamenať, že percento populácie, ktoré subjekty NHZS dosiahnu do 15 minút na konci roku 2019 predstavoval 83,63%. Na druhej strane, percento záchranných zásahov, pri ktorých sa jednotka národného záchranného a hasičského systému dostala na miesto udalosti za menej ako 15 minút. (v%) predstavovala v prvej polovici roku 2020 89,93%. Súčasná úroveň dennej operačnej pripravenosti NHZS k zásahu je nasledovná:

1. V Štátnom hasičskom zbore - najmenej 5 100 hasičov a 5 551 záchranných a hasičských a špeciálnych vozidiel v 502 záchranných a hasičských jednotkách Štátneho hasičského zboru.
2. V 4 544 jednotkách DHZ v systéme NHZS - cca 11 131 hasičských a špeciálnych vozidiel .

Schéma NHZS zakladá, že postupy pri vykonávaní základných záchranných úloh sú prispôbené konkrétnej povahe udalostí vrátane hromadných udalostí alebo katastrof. Bez ohľadu na sieť jednotiek požiarnej ochrany, ktoré sú pripravené v základnom rozsahu k realizácii záchranných

úloh, Štátny hasičský zbor má vo svojich zásobách samostatné sily a prostriedky na vykonávanie špecializovanej záchranej činnosti prostredníctvom riadne vyškolených hasičov Štátneho hasičského zboru s použitím špecializovaného záchranného vybavenia.

Samostatné záchranné zásoby sú sústredené v 173 špecializovaných záchranných tímoch, t.j.:

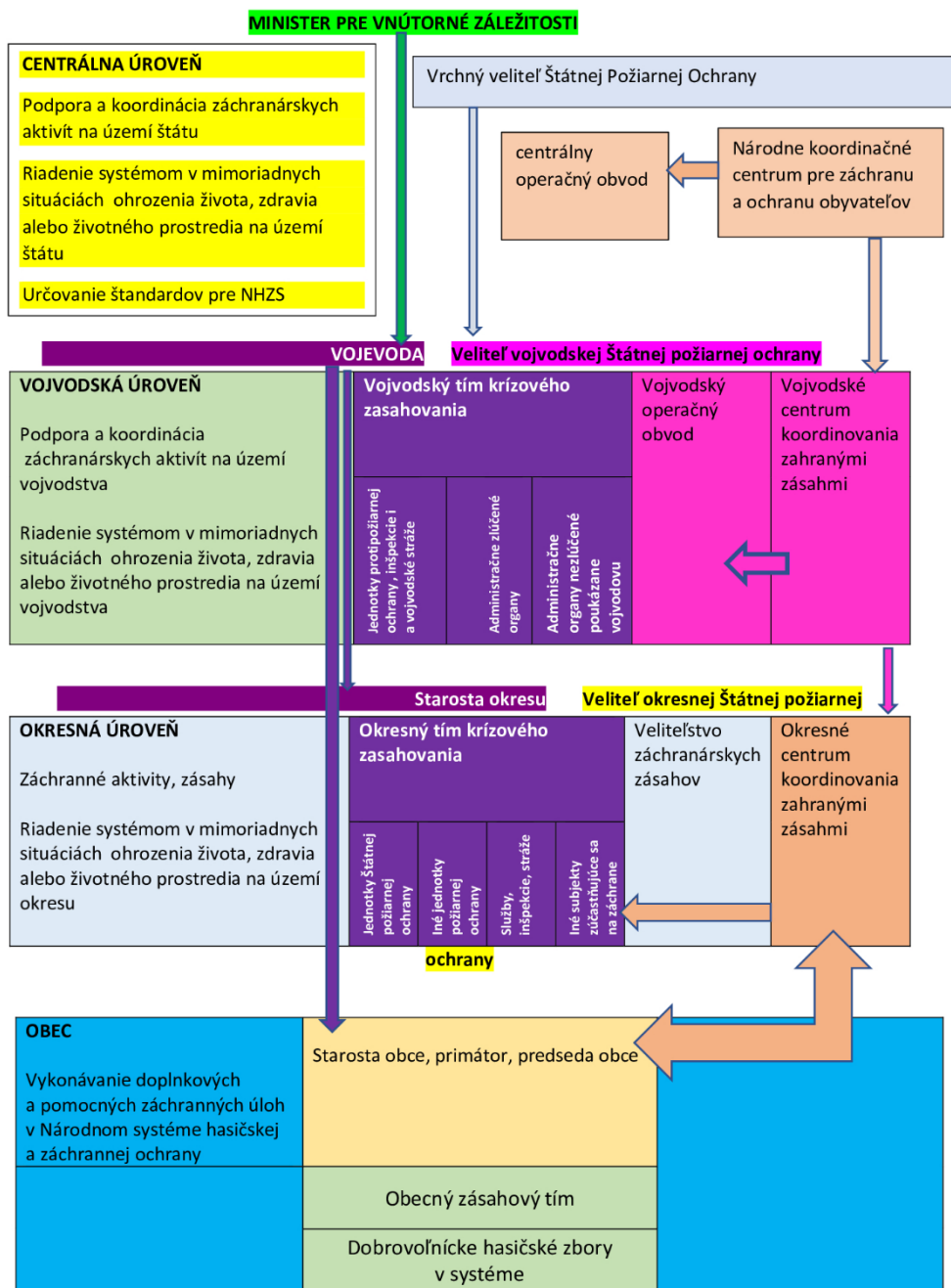
1. vodné a potápačské tímy (SGRW-N - 47 skupín),
2. výškové tímy (SGRW - 32 skupín),
3. technické tímy (SGRT - 23 skupín),
4. pátracie a záchranné tímy (SGPR - 21 skupín),
5. chemicko-ekologické tímy (SGRChem-Eko - 50 skupín).

Účelové sily a zdroje z celej krajiny sú sústredené v rámci Centrálnej operačnej zálohy v:

- hasičských kompániách,
- špeciálnych kompániách,
- logistických pod oddeleniach,
- špeciálnych záchranných zložkách,
- záchranných moduloch pre medzinárodné operácie,
- školských kompániách.

Poľsko sa zúčastňuje Mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany, v rámci ktorého záchranné moduly pre medzinárodné operácie sú pripravené na medzinárodné operácie:

- HUSAR alebo MUSAR (modul pátracej a záchranej skupiny určený pre operácie v mestských oblastiach v ťažkej alebo strednej konfigurácii) - vytvorený ad hoc na základe 7. SGPR PSP (Varšava, Poznaň, Lodž, Gdaňsk, Krakov, Wałbrzych, Jastrzębie Zdrój),
- HCP (modul vysokoúčinných čerpadiel) - 4 moduly (Katovice, Toruň, Rzeszów, Gorzów Wlkp.),
- GFFFV (modul hasenia lesných požiarov s použitím vozidiel) - 6 modulov (Krakov, Białystok, Poznaň, Olsztyn, Štetín, Vroclav),
- CBRN (modul na detekciu a odber vzoriek chemickej, biologickej, rádiologickej a jadrovej kontaminácie) - 4 moduly (Varšava, Katovice, Krakov, Poznaň).

Obr.6. Blokova scema fungovania NHZS.

Spoločné úlohy obcí a okresov v oblasti požiarnej ochrany.

K spoločným úlohám patria:

1. Zabezpečenie ochrany života a majetku občanov.
2. Navrhovanie rozpočtu v časti týkajúcej sa požiarnej ochrany.
3. Vykonávanie analýz a prípravy predpovedí požiarov a katastrof, živelných pohrôm a iných miestnych hrozieb.
4. Dozor v oblasti prevencie požiarov a iných udalostí v podriadených zariadeniach.
5. Realizácia úloh Národného záchraného systému na vlastnom území.

6. Riadenie činností vykonávaných s cieľom predchádzať následkom živelných pohrôm alebo ich odstraňovania na vlastnom území.

7. Podnikanie ďalších aktivít zameraných na zvyšovanie bezpečnosti občanov.

Navyše podľa čl. 14, oddiel 3 zákona o štátnom požiarnom zbore v prípade priameho ohrozenia miestnej samosprávy, najmä života alebo zdravia, môže starosta obce, primátor, predseda kraja nariadiť okresnému veliteľovi Štátneho hasičského zboru podniknúť kroky v rozsahu pôsobnosti Štátneho hasičského zboru zamerané na odstránenie tejto hrozby. Za obsah a účinky tohto nariadenia je zodpovedný výlučne starosta, primátor mesta, predseda kraja. Tento príkaz nemôže odkazovať na výkon konkrétnej pracovnej činnosti ani definovať spôsob vykonania úlohy.

Úlohy obce v oblasti požiarnej ochrany.

Základným predmetom činnosti obce sú všetky verejné záležitosti miestneho významu zamerané na uspokojovanie kolektívnych potrieb komunity samosprávy obce. Medzi tieto úlohy patria záležitosti požiarnej ochrany, najmä:

- Bežná spolupráca s vedením okresu a okresným (mestským) veliteľom Štátneho hasičského zboru v oblasti požiarnej ochrany a predchádzanie iným mimoriadnym hrozbám pre život a zdravie ľudí alebo pre životné prostredie v obci
- Účasť na vypracovaní plánov záchranu okresov v časti týkajúcej sa územia obce,
- Poskytovanie pomoci jednotkám DHZ pôsobiacim v obci,
- Vykonávanie pravidelných analýz stavu požiarnej ochrany,
- Organizovanie pravidelných inšpekcií stavu požiarnej ochrany jednotlivých gazdovstiev a fariem,
- Dozor v oblasti predchádzania požiarom a iným udalostiam v podriadených objektoch.

Okrem toho, v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pred požiarom obce okrem iného sú povinne k:

- Úhrade ekvivalentnej odmeny členom DHZ za účasť na protipožiarnych akciách a školeniach organizovaných Štátnym hasičským zborom,
- Vybavení, údržbe a výcviku na zabezpečenie bojovej pripravenosti DHZ,
- Zabezpečení bezplatné uniforiem pre členov DHZ podľa osobitných predpisov,

- poistenie členov DHZ a MHZ,
- Náklady na pravidelné lekárske vyšetrenia členov TSO priamo zapojených do záchranných akcií

Úlohy okresu v oblasti požiarnej ochrany.

Podľa zákona okres vykonáva určité verejné úlohy nad okresného charakteru, okrem iného v nasledujúcom rozsahu:

- Požiarna ochrana a predchádzanie iným mimoriadnym hrozbám pre ľudský život a zdravie a životné prostredie,
- Protipovodňová ochrana vrátane vybavenia a údržby protipovodňových skladov,
- Verejný poriadok a bezpečnosť občanov,
- Verejná doprava a verejné cesty,
- Ochrana životného prostredia a prírody,
- Vodné hospodárstvo,
- Správa nehnuteľností,
- Architektonická a stavebná správa,
- Údržba verejných a verejných zariadení a vybavenia, ako aj administratívnych objektov

Zodpovednosť za správny a efektívny výkon základných funkcií štátu, predovšetkým v oblasti vnútornej bezpečnosti, verejného poriadku, dodržiavania zákona a v mimoriadnych situáciách (živelné pohromy, vnútorná kríza) spočíva na verejnej správe jedného človeka - organu štátnej správy. Tieto kompetencie boli pridelené starostovi okresu. On zodpovedá za výsledky celej štátnej správy v jeho kompetencii vrátane všetkých služieb, inšpekcií a stráží, ktoré pôsobia ako združená, ako komplexnej štátnej správy, ktorá je pod dohľadom starostu. Starosta je preto politicky zodpovedný za následky svojich vlastných činov a činov týchto služieb vrátane Štátneho hasičského zboru.

Okresný / mestský veliteľ Štátneho hasičského zboru plní úlohy štátnej správy a je orgánom štátnej správy a starosta miestnej samosprávy, preto kompetencie starostu nezahrňujú podriadeného postavenia okresného veliteľa štátneho hasičského zboru. Z tohto dôvodu nedochádza k organizačnému zlúčeniu okresného veliteľstva Štátneho hasičského zboru s okresnou samosprávou.

Nad kompetenciami však existuje nadriadená autorita, ktorá sa prejavuje prostredníctvom:

- Schvaľovaním akčných programov,
- Dojednaním spoločných aktivít v okrese,
- Riadením spoločných aktivít a kombinovaných služieb v núdzových situáciách,
- Prípravou návrhu rozpočtu,
- Objednaním inšpekcie v odôvodnených prípadoch.

Okrem toho podľa čl. 14, ods. 3 zákona o štátnom požiarnom zbore v prípade priameho ohrozenia miestnej samosprávy, najmä života alebo zdravia obyvateľov, môže starosta okresnému veliteľovi štátneho hasičského zboru nariadiť, aby v rozsahu pôsobnosti štátneho hasičského zboru vykonal opatrenia zamerané na odstránenie tohto ohrozenia. Tento príkaz nemôže odkazovať na výkon konkrétnej pracovnej činnosti ani definovať spôsob vykonania úlohy. Za obsah a účinky tohto príkazu je výlučne zodpovedný starosta.

Právomoci v oblasti požiarnej ochrany má tiež zákonodarný orgán okresu. Okresná rada má predovšetkým právo na:

- Právo určiť uznesením smery činnosti veliteľa okresnej ŠHZ
- Žiadať najmenej raz ročne, informácie o stave požiarnej bezpečnosti a požiarnych nebezpečenstvách v okrese. Na žiadosť starostu je príslušný veliteľ povinný tieto informácie kedykoľvek predložiť,
- Právo definovať prostredníctvom uznesenia hrozby v oblasti požiarnej bezpečnosti dôležité pre samosprávnú komunitu.

Okresná rada na základe informácií okresného veliteľa Štátneho hasičského zboru určí aj spôsob práce a povinnosti okresného veliteľa v rozsahu vypracovania návrhu rozpočtu okresu. Spolufinancovanie Štátneho hasičského zboru je súčasťou dotácie poskytovanej vojvodom, a to spôsobom umožňujúcim úplné a včasné plnenie úloh štátnej správy. Tieto prostriedky nemožno prideliť na vykonávanie vlastných úloh okresu.

Vlastné úlohy okresu v oblasti požiarnej ochrany.

Medzi vlastné úlohy okresu v oblasti požiarnej ochrany patrí

1. Príprava analýz a príprava prognóz o požiaroch, prírodných katastrofách a iných miestnych katastrofách. Rada okresu preskúmava tieto informácie najmenej raz ročne a na základe nich môže prostredníctvom uznesenia definovať nebezpečenstvá v oblasti požiarnej bezpečnosti, ktoré sú významné pre miestnu samosprávu.

2. Vypracovanie analýzy síl a zdrojov NZHS pre územie okresu, poviatia. S prihliadnutím na obavy o požiarne bezpečnosť komunity, pripravené analýzy umožňujú primeranú zhodnotenie hrozieb a ich dopadu na územie okresu.
3. Budovanie systému koordinácie činnosti zložiek požiarnej ochrany zaradených do NZHS a iných záchranných zložiek, inšpekcií, stráží a ďalších subjektov podieľajúcich sa na záchranných akciách v okrese. Podľa ustanovení zákona starosta v okrese určuje úlohy NZHS, koordinuje jeho fungovanie a kontroluje plnenie pridelených úloh. Okrem toho v prípade mimoriadneho ohrozenia života, zdravia alebo životného prostredia starosta riadi činnosť záchranných zložiek. Okrem toho v prípade mimoriadneho ohrozenia života, zdravia alebo životného prostredia riadi činnosť starosta v spolupráci a s pomocou Centra krízového riadenia okresu CKRO s cieľom predchádzať následkom prírodnej katastrofy alebo ich odstraňovať. V súvislosti s uvedeným prostredníctvom systému uznesení prijatých radou okresu, okrem iného na základe vyhotovených analýz a prognóz môže správne vybudovať systém koordinujúci činnosť jednotiek požiarnej ochrany a ďalších subjektov so silami a prostriedkami na vykonávanie záchranných akcií na území okresu.
4. Organizovanie systému komunikácie, varovania a spolupráce medzi subjektmi zúčastňujúcimi sa na záchranných akciách na území okresu. Podľa zákonov je starosta zodpovedný za organizáciu komunikačného systému. V súčasnosti túto úlohu zohrávajú Riadiace centra krajských veliteľov Štátneho hasičského zboru, ktoré tvoria základ tohto systému. Do týchto centier sa zasielajú správy o vyskytujúcich sa udalostiach a hrozbách a osoba, ktorá ma službu v Riadiacom centre má aktuálne poznatky o stave záchranných síl a zdrojov, ktoré má k dispozícii NZHS aj ďalšie záchranné zložky.

Princípy fungovania administratívnych orgánov obcí počas prírodnej katastrofy.

Podľa zákona z 18. apríla 2002 o prírodných katastrofách¹⁷, s cieľom zabrániť účinkom živelných pohrôm alebo technických porúch, ktoré majú príznaky prírodnej katastrofy, a ich odstránenia, Rada ministrov môže svojim nariadením zaviesť stav prírodnej katastrofy z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť príslušného vojvodu. Prírodná katastrofa sa môže vyskytnúť v oblasti, v ktorej došlo ku katastrofe, ako aj v oblasti, kde došlo alebo môže dôjsť k následkom katastrofy.

¹⁷<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20020620558/O/D20020558.pdf>

Rada ministrov nariadením zruší stav prírodnej katastrofy v celej oblasti jej uplatňovania alebo v časti tejto oblasti pred uplynutím času, na ktorý bola zavedená, ak existujúce dôvody jej vzniku prestanú existovať. V prípade zavedenia stavu prírodnej katastrofy iba do oblasti obce, akcie zamerané na predchádzanie následkom prírodnej katastrofy alebo ich odstránenie v obci riadi starosta obce- wójt (primátor, predseda). Pri predchádzaní následkom prírodnej katastrofy alebo pri ich odstraňovaní sú povinné podieľať sa tieto subjekty: Štátna požiarňa ochrana, zdravotnícke záchranne a iné zdravotné zložky, Pohraničná stráž, Námorné pátracie a záchranné jednotky, štátne úrady, agentúry, inšpekcie, strážna služba a iné služby.

Aktivity na zabránenie následkom prírodnej katastrofy alebo na ich odstránenie na území obce vykonáva starosta obce (primátor, predseda s pomocou Obecnej zásahového tímu, ktorý ma nasledujúce úlohy:

- Monitorovanie prírodných katastrof a predpovedanie vývoja situácie,
- Implementáciu postupov a programov zásahov počas stavu prírodnej katastrofy,
- Vypracovanie a aktualizácia havarijných plánov,
- Podporu plánovania pre orgány riadiace činnosť na nižších úrovniach verejnej správy,
- Prípravu podmienok umožňujúcich koordináciu humanitárnej pomoci,
- Implementáciu informačnej politiky týkajúcej sa stavu prírodnej katastrofy,

Fungovanie obecného zásahového tímu je financované z rozpočtu obce. Skupina je zložená s šéfa, zástupcov a pracovných skupín trvalej alebo dočasnej povahy. Vedúceho obecného zásahového tímu a jeho zástupcov vymenúva starosta obce-wójt z pracovníkov Obecného úradu, obecných organizačných zložiek, osôb s príslušnou kvalifikáciou a tiež z príslušníkov Štátneho hasičského zboru. Tím pracuje v nasledujúcich etapách:

- Prevencie - tím podniká kroky, ktoré znižujú alebo eliminujú pravdepodobnosť prírodnej katastrofy alebo významne znižujú jej následky
- Prípravy - tím vykonáva plánovacie činnosti spojené s metódami zásahu počas prírodnej katastrofy, ako aj činnosti zamerané na zvýšenie zdrojov síl a zdrojov potrebných na účinnú reakciu.

- reakcie, zásahu - tím podniká kroky spočívajúce v poskytovaní pomoci zraneným, zastavenie vývoja existujúcich hrozieb a obmedzenie strát a škôd,
- rekonštrukcie - tím vykonáva činnosti zamerané na obnovenie schopnosti reagovať, obnovu zásob pohotovostných služieb a obnovenie kľúčových pre fungovanie štátu telekomunikačnej, energetickej, palivovej, dopravnej a vodnej infraštruktúry.

Vedenie obce nariaďuje cvičenia, ktoré Obecný zásahový tím absolvuje najmenej raz ročne. Tím pracuje na základe pracovných plánov schválených vedením obce, so zreteľom na technické podmienky a štandard vybavenia tímu.

Podobný model správania platí pre okresne orgány, s ohľadom na rozsah úloh a spoluprácu s vojvodom

Zákonné práva a povinnosti členov Dobrovoľníckych hasičských zborov.

1. Ekvivalent za účasť na záchranných operáciách a výcviku:

V súlade s platnými predpismi dostane člen DHZ, ktorý sa zúčastnil záchranej akcie alebo požiarneho výcviku organizovaného Štátnym hasičským zborom, ekvivalent v hotovosti, ktorý sa platí z rozpočtu obce za každú hodinu účasti na záchranej akcii resp. záchranný výcvik. Platba je splatná iba členom DHZ, zamestnancom pracoviísk, ktorí za vykonávanie zákonom stanovených úloh nedostali odmenu. Tento ekvivalent neprináleží osobe, ktorá dostávala odmenu napriek tomu, že bola neprítomná v práci.

2. Zdravotné požiadavky a preventívne prehliadky:

Členovia DHZ zúčastňujúci sa na cvičeniach a záchranných operáciách by mali preukázať vhodným zdravotným stavom, pretože je to jednou zo základných podmienok pre efektívne a bezpečné vykonávanie cvičných a záchranných akcií. Zdravotné prehliadky členov sa uskutočňujú najmenej raz za dva roky, odporúčania pre svojich členov vydávajú kancelárie obce (mesto a okresu).

3. Poistenie a náhrada škody.

Obce sú povinné poistiť členov DHZ a MHZ proti úrazom v poisťovacej inštitúcii.

4. Zabezpečenie voľna z pracoviísk.
5. Dodržiavanie pravidiel BOZP.
6. Havarijne a úrazové konania,

Systém školenia dobrovoľných hasičských zborov v Poľsku.

Úloha dobrovoľných hasičských zborov v systéme vnútornej bezpečnosti neustále rastie. To si vyžaduje náležitú prípravu, vrátane nadobúdania primeraných schopností členmi dobrovoľných hasičských zborov. Školenie členov Dobrovoľných hasičských zborov sa uskutočňuje na základe „PRAVIDIEL PRE ORGANIZÁCIU VÝCVIKU ČLENOV DOBROVOLNÝCH HASIČSKÝCH ZBOROV , KTORÍ SA PRIAMU ZUČASTNUJU NA ZÁCHRANNÝCH ČINNOSTIACH“ schválených hlavným veliteľom Štátneho hasičského zboru v roku 2015. Organizátormi výcviku sú predovšetkým sú Okresné veliteľstva /Mestské ŠHZ a Krajské/vojvodské veliteľstvo Štátneho hasičského zboru. Princípy výcviku úzko súvisia s odborným výcvikom realizovaným v Štátnom hasičskom zbore. Rozsah výcviku dobrovoľných hasičov je v súlade s vybraným obsahom základného vzdelania v hasičskej profesii, ktoré umožňuje využitie základného výcviku v systéme výcviku dobrovoľníkov. Zohľadňuje aj nové riešenia v oblasti špecializovaného záchranárstva. To nadobúda význam z hľadiska rozšírenia činnosti dobrovoľných hasičov na oblasť špecializovaných záchranných činností

Uplatňovanie zásad organizácie výcviku dobrovoľných hasičov prispieva aj k posilneniu vzťahov medzi Štátnym hasičským zborom a Dobrovoľnými hasičskými zbormi z hľadiska spolupráce, ktorá vyplýva nielen z ustanovení právnych aktov, ale predovšetkým zo vzájomných vzťahov získaných prostredníctvom školiaceho procesu, ktorý sa premietne aj do účasti na záchranných akciách, kde má vzájomná dôvera obrovský vplyv na kvalitu vykonávaných činností, a sú tu činnosti, ktoré šetria zdravie, život a majetok.

Hlavným cieľom školenia je pripraviť členov Dobrovoľných hasičských zborov na:

- získavanie vedomostí a zručností členmi Dobrovoľných hasičských zborov pri vykonávaní základných záchranných činností vrátane hasenia požiarov vhodných na striedanie pre záchranárske jednotky ako súčasť vlastného vybavenia ŠHZ,
- efektívne a bezpečné vykonávanie základných záchranných činností uvedených v obsahu výcvikového programu,
- riadne a bezpečné vykonávanie základných záchranných činností počas povodní a iných miestnych hrozieb a požiarov,
- komunikácia v rádiových sieťach VHF Štátneho hasičského zboru,
- riadenie dopravy počas záchranných akcií.